

Victor J. Bridger

Krótki zarys Kredytu Społecznego

część 1

Poniższy artykuł został napisany przez Victora J. Bridgera, wieloletniego Kredytowca Społecznego z Australii, który zmarł w ubiegłym roku. Victor Bridger – wybitny nauczyciel, popularyzujący Kredyt Społeczny – był związany z ideą Kredytu Społecznego przez ponad 50 lat. Uczestniczył on w naszym Kongresie w Kanadzie we wrześniu 2004 r.

Wielu Kredytowców Społecznych, omawiając jakiś aspekt Kredytu Społecznego, spotykało się z pytaniem: „Czy możesz mi to przedstawić krótko?”

Oczywiście, skondensowanie do bardzo krótkiego stwierdzenia czegoś, co chociaż nietrudne do zrozumienia, jest sprzeczne z wieloma zaakceptowanymi ideami, które ludzie posiadają na temat ekonomii, polityki i problemów społecznych, jest najeżone niebezpieczeństwami. Cel tego bardzo krótkiego zarysu w stosunku do tła rozpiętego na bardzo dużej kanwie powinien wystarczyć, by pokazać obraz zrozumiały dla tych, którzy zupełnie nie znają tego zagadnienia.

Na początku zobaczymy, że dla zrozumienia Kredytu Społecznego, choć istnieje tu jeden główny nurt, wykorzystamy wpływające do niego strumienie. Zaczniemy od tego, że istnieje filozofia Kredytu Społecznego i idąca za nią polityka Kredytu Społecznego. Filozofia obejmuje te przekonania, które uważa się za część rzeczywistości. Są to te rzeczy, które traktuje się jako nie podlegające kwestii, czy mamy akceptować istnienie pewnych praw naturalnych i to, że prawa te są niepodważalne, ponieważ nie mogą być przez człowieka złamane.

Polityka Kredytu Społecznego zawiera pozytywne kierunki działania, które muszą zostać podjęte, żeby uzyskać rezultaty lub osiągnąć cele zawarte w filozofii. Douglas odnosił się do Kredytu Społecznego jako do *Polityki filozofii* i „czegoś opartego na tym, w co głęboko wierzymy – co jest częścią rzeczywistości”. Wy tłumaczenie tego wymaga pewnych definicji i wyjaśnień.

Definicja Kredytu Społecznego

Czasem określenie Kredyt Społeczny wprowadzało nieporozumienia wśród ludzi, którzy nie brali pod uwagę jego znaczenia. Mówiono, że brzmi to jak pewna forma socjalizmu¹ i faktycznie było określane przez niektórych nieświadomie jako Kredyt Socjalistyczny. Oczywiście nic bardziej mylnego, gdyż jak to pokażemy dalej, Kredyt Społeczny jest całkowitą antytezą socjalizmu. Słowo „social” pochodzi od łacińskiego „socius”, oznaczającego dzielenie się i stanowi podstawę znaczenia angielskiego słowa „association” – stowarzyszenie, towarzystwo. „Kredyt” pochodzi od „credo” – „wierzę”.

Niektórzy Kredytowcy Społeczni określali znaczenie Kredytu Społecznego jako „tkwiącego w społeczeństwie przekonania, że jego indywidualni członkowie w stowarzyszeniu mogą uzyskiwać rezultaty, jakie chcą, jeśli te rezultaty są fizycznie możliwe do uzyskania”. Zauważmy, że kluczowy tu zwrot brzmi – „fizycz-

¹ Angielska nazwa Kredytu Społecznego brzmi Social Credit – dosłownie Kredyt Socjalny. Stąd pochodzi mylne nawiązanie do socjalizmu. (przyp. tłum.)

nie możliwe do uzyskania”. Wprowadza to ograniczenie możliwych do uzyskania rezultatów.

Dr Tudor Jones, były przewodniczący Sekretariatu Kredytu Społecznego, zdefiniował Kredyt Społeczny jako: „Efektywność, mierzona pod względem satysfakcji osób zgromadzonych w stowarzyszeniu”. Dalej zdefiniował on „efektywność”, podając jej właściwe znaczenie jako „siły do uzyskiwania zamierzonego rezultatu” i wreszcie wskazał, że każdy, kto chce zrozumieć Kredyt Społeczny musi zdecydować, czy społeczeństwo posiada taką siłę, czy nie. Innymi słowy, czy to prawda, że władza ludzi stowarzyszonych w celu uzyskania rezultatu, którego pożądamy, była możliwa, czy nie. Jeśli nie, nie miało sensu dalsze rozpatrywanie Kredytu Społecznego. Jeśli jednak zgadzano się, że ludzie pracując razem mogli osiągnąć pożądaną rezultat, można następnie stwierdzić, iż ludzie pracując razem mogą osiągnąć więcej niż pracując indywidualnie. To prowadzi nas do jednej części filozofii, która wyrażona jest terminem **przrost stowarzyszenia**.

Od początku ludzkości następował stopniowy wzrost odkrywania narzędzi i materiałów oraz sposobów ich użycia dla wspólnej korzyści. Trwa to do dziś, a rozwój technologii i przekazywania wiedzy na temat jej zastosowania nazywa się **dziedzictwem kulturowym**. Nie należy to do żadnego pojedynczego człowieka, ale do całej ludzkości.

Cel Kredytu Społecznego

Zapytany o cel Kredytu Społecznego Douglas odpowiedział: „**Co jest naszym celem? Co próbujemy osiągnąć? Staramy się powołać do życia nową cywilizację! Robimy coś, co wybiega daleko poza ograniczenie się do zmian istniejącego systemu finansowego. Mamy nadzieję, że za pomocą różnych środków, głównie finansowych, umożliwimy społeczeństwu przejście z jednego rodzaju cywilizacji do innego, a pierwszym i podstawowym wymogiem, jak uważamy, jest absolutne bezpieczeństwo ekonomiczne**”.

Ten cytat z Douglasa, razem z definicjami, które podałem powyżej, przedstawia nam czystą ideę Kredytu Społecznego. Stwierdzenie, że staramy się powołać do życia nową cywilizację zawiera trzy ważne punkty.

1. Kredyt Społeczny jest ruchem ewolucyjnym, a nie rewolucyjnym. Nie niszczy on po to, żeby stworzyć coś nowego; nowe rodzi się ze starego w naturalnej kolejności.

2. Jest to reforma istniejącego narodowego finansowego systemu księgowości – reforma, która umożliwi powstanie nowej cywilizacji.

3. Dwa cele tej reformy to zapewnienie bezpieczeństwa ekonomicznego i politycznego.

Przegląd tych pozycji potwierdza stanowisko, że z praktycznego punktu widzenia Kredyt Społeczny opisywany jest jako polityka filozofii, a to z góry zakłada cztery elementy:

1. Przekonanie, by pracować nad zrozumieniem – filozofia;
2. Cel, by pracować zgodnie z założeniami – polityka;
3. Poznanie błędów w sprawach, które mają być refor-

mowane – obejmuje filozofię i politykę;

4. Sposoby naprawienia błędów tak, by osiągnąć cel. Techniczna wiedza do wprowadzenia w życie polityki.

Filozofia Kredytu Społecznego

Major Douglas stwierdził, że „Kredyt Społeczny jest polityką filozofii”. Filozofia ta reprezentowana jest przez przekonania, które posiadamy i wprowadzenie w życie polityki, by osiągnąć ten cel. Polityka obejmuje analizę systemu, który chcemy naprawić i działania, jakie podejmujemy w kierunku naszego świadomego i uznanego celu.

Jakie są zatem przekonania, które tworzą fundament filozofii Kredytu Społecznego?

Można krótko powiedzieć, że jest on oparty na przekonaniu o najwyższej wartości ludzkiej osobowości i że samorozwój jednostki aż do osiągnięcia najwyższej możliwej doskonałości jest głównym powodem i celem całej organizacji społeczeństwa.

Kredyt Społeczny uznaje, że systemy są stworzone dla ludzi, a nie ludzie dla systemów i że żadna wartościowa cywilizacja, która nie dostarcza najwyższego stopnia wolności jednostce, nie może się rozwijać.

Podczas gdy podkreśla on samorozwój i znaczenie jednostki, pobudza także w najwyższym stopniu współdziałanie. Ale musi to być swobodna i dobrowolna „współpraca oparta na przemyślanej zgodzie”; współpraca w wyniku motywacji, a nie narzucenia przez reżim czy prawny lub ekonomiczny przymus.

Podsumowując, jest to przekonanie o samorozwoju zróżnicowanych jednostek, żyjących w wolności i bezpieczeństwie, z bezpieczeństwem jako fundamentem wolności. Obejmuje to wszystkie podstawowe wolności – wolność od ubóstwa i strachu; wolność wyboru, działania, słowa i wyznania.

Przekonania, które wymieniliśmy wskazują cel Kredytu Społecznego. Tym celem jest nowa cywilizacja, oparta na bezpieczeństwie ekonomicznym; cywilizacja, w której wszystkie podstawowe wolności są rzeczywistością, cywilizacja dobrobytu, kultury, szczęścia i pokoju.

Jest to cywilizacja, którą wyobrażał sobie prorok Micheasz dwa tysiące lat temu. „I przekują miecze swe na lemiesz, a swoje włócznie na sierpy. Naród przeciwko narodowi nie podniesie miecza, nie będą się więcej zaprawiać do wojny, lecz każdy będzie siedział pod swą winoroślą i pod swym drzewem figowym; i nie będzie tego, kto by niepokoił” (Mi 3, 3-4).

Polityka Kredytu Społecznego

Przejdźmy teraz do polityki, która wynika z filozofii Kredytu Społecznego, pamiętając zawsze, że polityka jest działaniem skierowanym ku świadomemu i uznanemu celowi. Kiedy cytowaliśmy Douglasa, mówiącego, że pierwszym i podstawowym wymogiem nowej cywilizacji jest absolutne bezpieczeństwo ekonomiczne, musi być dla nas jasne, że żądając nowej cywilizacji musimy być głęboko niezadowoleni z obecnej i że określając jej podstawowy wymóg jako

- „absolutne bezpieczeństwo ekonomiczne”, musimy doświadczać braku bezpieczeństwa ekonomicznego.

Ponieważ jesteśmy przekonani, że nie posiadamy bezpieczeństwa ekonomicznego, musimy zapytać DLACZEGO? I dlatego musimy od tego zacząć. To natychmiast przeniesie nas w realia ekonomiczne i wskaże kierunek naszej polityki dla osiągnięcia naszych celów.

Co zatem jest bezpieczeństwem ekonomicznym? Jest to posiadanie lub środki służące do posiadania w każdym czasie przez wszystkich ludzi wystarczającej żywności, ubrania, schronienia i udogodnień współczesnej cywilizacji. Bez tego nie istnieje żadne bezpieczeństwo ekonomiczne, a tylko ograniczona wolność.

ZDOLNOŚĆ do zapewnienia absolutnego bezpieczeństwa ekonomicznego spoczywa w ogromnych możliwościach produkcyjnych stworzonych przez naukę i wynalazki. TYTUŁ do absolutnego bezpieczeństwa ekonomicznego tkwi w posiadaniu przez cały czas wystarczających dochodów do zakupu towarów i usług, które tytuł ten umożliwiły.

Ponieważ żyjemy w ekonomii monetarnej (i nie ma potrzeby, by to zmieniać), bezpieczeństwo ekonomiczne rozwiązuje się w posiadaniu wystarczających dochodów pieniężnych dla każdego przez cały czas, bez względu na zatrudnienie.

Po wyjaśnieniu tego mamy następne pytanie: skąd pochodzą dochody? Odpowiedź jest całkiem prosta. Wszystkie dochody jako siła nabywcza dostarczane są do rąk konsumentów przez działalność przemysłu. Cała siła nabywcza powstaje w produkcji.

Przyjmuje to formę zarobków, pensji i dywidend wypłacanych bezpośrednio osobom zatrudnionym w przemyśle lub pośrednio od nich, przez usługi i podatki, tym, którzy nie są zatrudnieni. Nie istnieje poza tym żadna inna forma siły nabywczej w społeczeństwie.

Przemysł i bankowość

Przejdźmy teraz krok dalej. Jeśli przemysł dostarcza wszystkich dochodów jako siły nabywczej, skąd bierze on z kolei pieniądze, by to robić? Krótka analiza pokazuje, że przemysł jest finansowany z oszczędności albo pożyczek czy rachunków bieżących pochodzących z systemu bankowego.

Ale ponieważ oszczędności, które są faktycznie niewykorzystaną siłą nabywczą, pochodzą z poprzednich pożyczek bankowych dla przemysłu w innych cyklach produkcyjnych, można słusznie powiedzieć, że przemysł funkcjonuje prawie całkowicie dzięki pożyczkom pochodzącym z systemu bankowego.

Trzeba przypomnieć, że banki posiadają nieokreślone uprawnienia, by wezwać do zwrotu pożyczek i debetów nawet zanim dobra, które powołały do życia, zostały sprzedane i czasami korzystają z tych uprawnień z katastrofalnymi skutkami dla społeczeństwa.

Banki pożyczają pieniądze tylko jako spłacalny, obciążony odsetkami dług, z pierwszeństwem numer jeden ponad majątkiem pożyczkobiorcy, więc jest jasne, że kontrolu-

Clifford Hugh Douglas (1879-1952),
twórca Kredytu Społecznego

ją one w ten sposób całkowicie produkcję.

Zobaczyliśmy już, że pieniądze przepływające przez przemysł są jedynym źródłem siły nabywczej, zatem jest także jasne, że banki, kontrolując produkcję, automatycznie kontrolują również konsumpcję.

To znaczy, że cały system ekonomiczny jest zdominowany przez banki i w konsekwencji kierują one życiem i przeznaczeniem ludzi oraz dyktują politykę rządów. Historia dowodzi tego ponad wszelką wątpliwość.

Pójdźmy teraz jeszcze jeden krok na przód i zapytajmy skąd banki biorą pieniądze, które pożyczają przemysłowi, co daje im kontrolę społeczeństwa.

Odpowiedź jest znowu całkiem prosta: ONE JE TWORZĄ. W lapidarnym stwierdzeniu angielskiego ekonomisty, Hawtrey'a: „Tworzą one środki płatnicze z niczego”. Pieniądze w ten sposób stworzone nazywają się kredytem bankowym.

Banki nie pożyczają pieniędzy zdeponowanych w nich przez klientów, jak sądzi większość ludzi. Każda pożyczka bankowa czy przekroczenie stanu konta jest absolutnym tworzeniem nowego kredytu i kredyt ten funkcjonuje jak pieniądze.

Kiedy czek wystawiane są pod zabezpieczenie kredytu, wracają one do systemu bankowego i tworzą depozyty. Praktycznie wszystkie depozyty są tworzone w ten sposób. Zamiast używania przez banki depozytów do tworzenia pożyczek, jak powszechnie się sądzi, pożyczki tworzą depozyty.

Faktyczne tworzenie kredytu bankowego jest prawie darmową operacją, jako że składa się jedynie z zapisów w księgach bankowych lub komputerach. Kredyt ten wchodzi w życie przez zapisy w książeczkach czekowych lub na kartach kredytowych. Bankowość jest głównie księgowością. Finanse są głównie rachunkowością, a pieniądze liczbami.

Chociaż kredyt bankowy powinien być udzielany pod zabezpieczenie pożyczkobiorcy, jest on w rzeczywistości udzielany pod zabezpieczenie zdolności produkcyjnej i realny czy „społeczny” kredyt tworzony przez społeczeństwo jako całość.

Banki jednak traktują ten kredyt społeczeństwa, jakby były jego jedynymi właścicielami i znajdują się w ten sposób w wyjątkowej pozycji umożliwiającej pożyczanie czegoś, co do nich nie należy, a na dodatek otrzymują za to dobrą zapłatę.

Jako że banki posiadają wyłączny przywilej tworzenia i emitowania pieniędzy w taki sposób, ustanawiają one monopol kredytu, który funkcjonuje jak pieniądze i który utrzymuje całe społeczeństwo, do którego ten kredyt prawnie należy, w podporządkowaniu poprzez dług. Ten monopol kredytu czy tworzenia pieniędzy jest największą władzą nadaną kiedykolwiek jakiegóż instytucji w historii świata. 🏰

Victor J. Bridger

(w następnym numerze, część 2: skutki monopolu kredytowego i lekarstwo Kredytu Społecznego)